

TC.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-96603261-010.06.02-00073283416
Konu : Transit Rejiminde Karşılaşılan Bazı Uygulama Farklılıkları

04.04.2022
GENELGE
2022/..7

Bakanlığımıza intikal eden yazı ve olaylardan, transit rejimine ilişkin gümrük mevzuatı hükümlerinin uygulanmasında;

- Transit beyannamelerine ilişkin eksiklik/fazlalık takibatları,
- TIR ithalat kayıtları, NCTS teslim kayıtları ve HT kodlu aktarma bildiriminden oluşturulan teslim kayıtlarının iptali,
- Transit süre aşımalarında uygulanan idari para cezası,

Hususlarında gümrük idareleri arasında farklı uygulamaların söz konusu olduğu anlaşıldığından aşağıda yer alan açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

1. Transit beyannamelerine ilişkin eksiklik/fazlalık takibatları:

Bilindiği üzere 4458 sayılı Gümrük Kanununun 35/A maddesinde özet beyanın, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce giriş gümrük idaresine verileceği hüküm altına alınmış olup "giriş gümrük idaresi" deyimini aynı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde açıklanmıştır. Ayrıca Gümrük Yönetmeliğinin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde de TIR Karnesi kapsamı eşya için özet beyan aranmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Özet beyana ilişkin usul ve esasları belirleyen "Özet Beyan Uygulaması" konulu 2012/2 sayılı Genelgenin "Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığının Tespit ve Takip Edileceği Gümrük İdaresi" başlıklı 3-a maddesinde ise;

- Özet beyan eksiklik/fazlalığının konusunu Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için giriş gümrük idaresine verilen özet beyanın oluşturduğu, dolayısıyla özet beyan eksiklik/fazlalık tespiti ve takibatının giriş gümrük idarelerince yapılacağı ve takibatın eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce başlatılacağı,
- Transit rejimi kapsamında transit beyannamesi ile giriş gümrük idaresinden varış (iç ya da sınır) gümrük idaresine sevk edilen eşyada varış gümrük idaresince farklılık tespit edilmesi durumunda, varış gümrük idaresinde özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı yapılmasının söz konusu olmadığı,
- TIR karnesi kapsamındaki eşyada tespit edilen eksiklik veya fazlalıklara ilişkin takibatın, özet beyan hükümlerine göre değil, TIR karnesine ilişkin mevzuat hükümlerine göre yapılacağı,

Hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, özet beyan giriş gümrük idaresine verilmekte olup transit rejimi kapsamında varış (iç ya da sınır) gümrük idaresine sevk edilen eşya için 2012/2 sayılı Genelge uyarınca özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı uygulaması söz konusu değildir. Bu çerçevede özet beyan eksiklik/fazlalık tespiti ve takibatının giriş gümrük idaresince yapılması gerekmekte olup transit rejimi kapsamında taşınan eşya için varış gümrük idaresince yapılan muayene sonucunda eşyada beyana aykırılık çıkması halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 239 ila 242 inci maddelerinde ulusal ve ortak transit rejimi ayırımı yapılarak düzenlenen hükümler; TIR Karnesi kapsamındaki eksiklik ve fazlalık takibatları için ise Gümrük Genel

Tebliğ (TIR İşlemleri) (Seri No: 1)'nin 34 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde işlem yapılması gerekir.

2. TIR ithalat kayıtları, NCTS teslim kayıtları ve HT kodlu aktarma bildiriminden oluşturulan teslim kayıtlarının iptali:

Yukarıda bahsedildiği üzere Gümrük Yönetmeliğinin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde TIR Karnesi kapsamı eşya için özet beyan aranmayacağı hüküm altına alınmış olup, TIR Karnesi kapsamında taşınan eşya için Volet-2 bilgilerinden BİLGE Sisteminin özet beyan modülünde otomatik olarak oluşturulan, "IM" kodlu sayıya sahip ve "TIRITH" rejim kodlu TIR ithalat kaydı, TIR Karnesi işlemlerinin yapıldığı TIR Transit Takip Programı ile BİLGE Sistemi arasında karşılıklı olarak doğrudan veri aktarma mekanizmasının bulunmaması nedeniyle, eşyanın başka bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesi için düşünülmüş teknik bir çözümdür.

Benzer şekilde, BİLGE Sisteminin özet beyan modülünde; NCTS beyannamesinin varış gümrük idaresince varışının haber edilmesi aşamasında "İç gümrük olarak mı işlem yapılıyor?" sorusuna "Evet" denilmesi

durumunda sistem tarafından anılan transit beyannamesine ilişkin transit beyannamesi ile aynı sayıya sahip bir NCTS teslim kaydı, HT kodlu aktarma bildiriminin varış gümrük idaresince varış işleminin onaylanması ile birlikte sistem tarafından anılan aktarma bildirimine ilişkin aktarma bildirimini ile aynı sayıya sahip bir teslim kaydı oluşturularak eşyanın başka bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesi sağlanmaktadır.

Söz konusu TIR ithalat kayıtları, NCTS teslim kayıtları ve HT kodlu aktarma bildiriminden oluşturulan teslim kayıtları, BİLGE Sisteminin özet beyan modülünde oluşmakta olsa da söz konusu kayıtlar gerçek ve hukuki anlamda özet beyan niteliğini haiz değildir.

Bu itibarla, sistemde otomatik olarak oluşturulan ve yükümlü hatasından kaynaklanmayan söz konusu kayıtların iptalinde; Gümrük Yönetmeliğinin (82) numaralı ekinin 3 üncü maddesinde yer alan "Özet beyan iptali (yükümlünün hatasından kaynaklanması hali)." durumunda uygulanan Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki usulsüzlük cezasının uygulanmaması gerekir.

3. Transit süre aşımalarında uygulanan idari para cezası:

Bilindiği üzere NCTS beyannamelerine, varış gümrük idaresinde "Varışı haber et" komutuyla yapılan varış kaydı ile birlikte sistem üzerinden otomatik olarak hareket gümrük idaresine taşımının sonlandığını bildiren "Varış Bilgisi" mesajı [ARR_ADV (IE006)] gönderilmekte olup söz konusu varış kaydı hukuki ve gerçek anlamda Gümrük Yönetmeliğinin 71 inci maddesinde yer verilen varış bildirimini değildir.

Bu kapsamda, transit süresi aşımalarında; Gümrük Yönetmeliğinin (82) numaralı ekinin 43 üncü maddesinde yer alan "Varış bildirimiminin, taşıma aracının eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine ulaşmasından sonraki altı saatten daha sonra verilmesi." hükmü uyarınca Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında usulsüzlük cezası değil, transit sürelerinin ne kadar aşıldığına bağlı olarak aynı Kanunun 241/3/e, 241/4/d, 241/5/a veya 241/6/c maddeleri uyarınca idari para cezası uygulanması gerekir.

Bilgi ve buna göre gereğini rica ederim.

Rıza Tuna TURAGAY
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

Dağıtım:
Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri